

Neděle 9.5.2010 – Sbor Církve bratrské v Praze 3

„Vy jste sůl země....., vy jste světlo světa..... Tak ať svítí vaše světlo před lidmi, aby viděli vaše dobré skutky a vzdali slávu vašemu Otci v nebesích.“ (Mt 5,13-16)

Mezi Ježíšovým kázáním na hoře a naší dnešní bohoslužbou je veliká propast. Uběhlo 2000 let a za tu dobu ušla Kristova církev kus cesty. První učedníci a posluchači Ježíšových slov to byli rybáři, prostí řemeslníci, rolníci a námezdní dělníci. Měli v srdci víru v Boha Izraele a chodili s/za Ježíšem. V Jeho slovech a vyučování slyšeli pozvání k novému životu. Vypadalo to jako prohloubení jejich víry, ale ve skutečnosti to byl nový začátek podle nových pravidel. To, co bylo jiné a nové, byla Boží milost a Boží odpuštění, kterým Bůh měnil srdce člověka a vytvářel zcela nové výchozí podmínky. Takové Boží působení postavilo na nohy mnoho lidí s nejrůznější životní historií a dokázalo je motivovat k životu ve víře a v lásce. Tito lidé začali podle Ježíšova slova přemýšlet a žít. Jako povzbuzení na této cestě a jako novou výzvu slyší slova blahoslavenství a také naše verše. „*Vy jste sůl země, vy jste světlo světa*“. Nikoho z nich nic takového nenapadlo. První Ježíšovi učedníci si nepřipadali nijak důležití a významní. Nakonec Ježíšovo slovo nemluví o společenském uznání. Jsou to obrazy a přirovnání, které připomínají poslání, odpovědnost a úkol. Ježíšovi učedníci nepatří ke společenské elitě, nýbrž jsou posly svého Pána a služebníky evangelia/ostatních.

1. Ježíšovo slovo a první generace křesťanů

Stejně jako kdysi na počátku, hledá Ježíš také dnes takové, kteří se dají pozvat k novému začátku. Takové, kteří pochopí, že s Ním je možné dospět k plnosti života. V 21. století se křesťanská víra projevuje různým způsobem podle toho, v jaké tradici se s ní setkáváme. Ovšem slovo Ježíše Krista je stále tím slovem, ke kterému se vracíme v každé křesťanské tradici, je autoritou, kterou přijímáme ve všech křesťanských církvích. Jak rozumíme Ježíšovu kázání na hoře dnes v podmínkách postmoderní doby, v době digitalizace a globalizace?

Pán Ježíš připomíná svým posluchačům základní pravdu, že *církev není svět a svět není církev*. Jsou to 2 odlišné světy, dvě naprosto odlišná společenství lidí. Kristova církev není z tohoto světa, i když v něm žije. Když v I.stol. přišli v Římském impériu na to, že křesťané nejsou žádnou židovskou sektou, ale samostatným hnutím, postavili je mimo zákon a pronásledovali. Pak se zjistilo, jak berou křesťané svou víru vážně, a úcta ke Kristovu jménu byla zakázána. O křesťanech kolovaly tehdy mezi lidmi ty nejhorší pomluvy: že jsou nepřáteli lidského rodu, že uctívají oslí hlavu, že žijí v mravní nevázanosti. Na křesťany se Římané dívali jako na příčinu všech pohrom a neštěstí. Když se vyskytl hlad nebo mor, přišlo sucho nebo Tiber vystoupil z břehů, volali Římané: „*předhodte křesťany lvům*“. Přesto zahrnovali křesťané Řím dále do svých modliteb. Křesťané se ovšem také bránili. Ne silou, ale slovem. Vystupují apologeti, obránci víry, a očišťují křesťany od nesmyslných a nenávistných pomluv a snaží se informovat spoluobčany o významu bohoslužeb a pravidel křesťanského života. Navzdory velkým těžkostem a nenávisti si křesťanství postupně získává mezi lidmi důvěru. Od poloviny 3.stol. se stále více šířilo ve všech vrstvách obyvatelstva. Lidé nacházeli mezi křesťany společenství nové kvality, oslovoval je zápas o nové lidství. Lidé viděli mezi křesťany, v jejich pomoci chudým a vdovám, příklady dobročinnosti. To byla ta *sůl* a to *světlo* jejich víry, o které Ježíš mluvil a které přiváděly ke Kristu další.

To je příklad toho, jak církev svou přítomností, svědectvím své víry i svým konkrétním jednáním světu slouží. Tím, co vyznává, a tím, jak žije. Sekulární společnost si jde svou vlastní cestou, žije podle pravidla „*žít a užít*“ a křesťané ji nezajímají. Svět někdy církev pronásleduje, jindy si jí nevšímá a ještě jindy ji toleruje. To záleží na tom, jak je společnost zrovna politicky uspořádána a vedena. Sekulární společnost ovšem Kristově církvi nerozumí a nechápe, k čemu zde je. Nevidí ani svou vlastní ztracenost, nevidí ani užitečnost církve. Svět, ve kterém žijeme, nevnímá a neví, že je zde Bůh a ten má ve světě svou církev. Nevěřící lidé netuší a nevědí, že Bůh používá Kristovu církev jako „*sůl*“ a jako „*světlo*“. Proto „*svět*“ křesťany nevyhledává, nerozumí podstatě její služby a neví si s nimi rady.

2. „Sůl“ a „světlo“ aneb jaké mají křesťané možnosti?

Ježíš používá ve svém kázání 2 obrazy z domácnosti, aby poukázal na poslání křesťanů ve světě. Je to velmi názorné slovo pro věřící. Sůl a světlo jsou věci, které všichni velmi dobře známe. Snad neexistuje domácnost, ve které by sůl a světlo chyběly! Už jako malý chlapec mohl Ježíš pozorovat, jak maminka používala sůl v kuchyni a jak při západu slunce zapalovala lampu. Věděl o praktickém využití těchto věcí. Proto mluví o soli a světle později a používá je jako symboly pro vliv křesťanů na společnost. V Ježíšově době bylo učedníků sotva pár a tvořili pouhý zárodek nového společenství Kristovy církve. Přesto o nich mluví Ježíš jako o *nezbytné soli a důležitém světle*. Co tím Ježíš myslel? a) Ježíš poukazuje na to, že **křesťané jsou** díky své víře v Ježíše Krista **úplně jiní** než nekřesťané. Mají *funkci soli*, která chrání svět před zkázou, které svět propadl/ve které svět vězí. Křesťané mají *poslání světla* ve světě, kde vládne temnota. Mezi křesťany a světem je rozdíl, o kterém Bible opakovaně mluví. Tím, že křesťané patří Kristu, jsou jiní, jsou svatí. To neznámá, že všechno dělají dobře, nýbrž znamená to především to, že se drží svého Krista a že se podle Něho orientují. b) Dále je v obraze soli a světla vyjádřeno, že **křesťané** svou přítomností **ovlivňují nekřesťanskou společnost**. Křesťané se liší od nevěřících lidí svými duchovními postoji a mravními zásadami, ovšem kvůli tomu se nemají ze společnosti stáhnout a žít v izolaci a rezervaci. Právě naopak! Tak jako sůl působí tím, že se dostává do potravin, rozpouští se v nich a konzervuje, a jako světlo svítí v temnotě, mají křesťané ovlivňovat své prostředí. Křesťané mají být ve společnosti vidět a slyšet a tím působit. c) **Křesťané** svými postoji a jiným způsobem života zpomalují proces rozkladu společnosti a přinášejí světlo do temnot zloby, hříchu a nenávisti. Pán Ježíš mluví o vlivu křesťanů s naprostou samozřejmostí a my se ptáme, proč to není ve společnosti víc znát, že zde jsou křesťané. d) Nakonec nesmíme zapomínat ještě na jednu věc. *Aby křesťané mohli působit* jako sůl a světlo, potřebují si uchovat svou **odlišnost**. Pokud sůl ztratí svou slanost, není k ničemu. Pokud světlo ztratí svůj jas, nebude svítit.

3. Výzvy postmoderní doby

Jakkoliv nám to připadá nemožné, abychom jako křesťané něco ovlivnili, je to Boží záměr a Bůh ho sám naplňuje. V dějinách najdeme příklady takového vlivu. *Povzbuzením* nám může být zápas Jednoty bratrské, která v 15.stol. vystoupila kriticky proti feudalizmu jako neudržitelnému společenskému řádu a přišla s touhou po novém uspořádání života a světa. Ve svých sborech a bratrských domech uskutečňovala *ideál sociální rovnosti* a vytvářela *alternativu* k životu tehdejší společnosti. Historikové tvrdí, že *sociální působení Jednoty* brzdilo proces zotročování prostého lidu v Čechách a na Moravě.

Co máme dělat, abychom byli jako křesťané v 21.stol. pro náš svět požehnáním? Naše společnost je pohanská a ateistická a je vlivem komunizmu a procesu sekularizace daleko odmítavější vůči evangeliu než kdy jindy. Přesto lidé potřebují Boží milost a spásu, aby mohli žít naplněný život. Boží moc stačí i na tento vzdor a lhostejnost. Náš Pán potřebuje, abychom, byli věrní. Máme *zůstat ve společnosti* a působit v ní svým křesťanským vlivem. Ale na druhou stranu musíme *dávat pozor* na to, *abychom sami nepřevzali postoje a způsoby světa*. Je důležité, abychom si podrželi křesťanské přesvědčení, křesťanské hodnoty, biblické principy a křesťanský životní styl. Svou slanost a vliv světla si můžeme uchovat tehdy, když jdeme za Ježíšem, když Jeho život je pro nás normou a příkladem. Jen tak můžeme kolem sebe šířit světlo Kristovy lásky a slanost Boží pravdy. - Pak se potřebujeme *modlit*. Připomínejme si *moc a vliv modlitby*. Pamatujme dále na *moc Kristova evangelia*, které přináší spásu, zachraňuje a proměňuje člověka. Dále máme být jako křesťané svědky pravdy. Máme vystupovat proti lži v různých jejích podobách. Máme mít odvahu vystoupit proti bezpráví, postavit se na stranu práva, spravedlnosti. – Dívejme se pozorně kolem sebe, budme vnímaví na problémy našeho světa a ptejme se společně, kde nás Bůh potřebuje, v čem se má projevit slanost, v čem spočívá světlo našeho křesťanství, kde můžeme být jako křesťané a Kristova církev užiteční? Pánu Ježíši se jedná o to, abychom žili autenticky, opravdově, aby na nás bylo vidět, že čerpáme sílu z Božích zdrojů. Jedině takové každodenní, poctivé křesťanství může druhé oslovit, přesvědčit a povzbudit k víře. Budme tím, čím jsme se z Boží milosti stali: solí země a světlem světa. Nejsme to my, kdo může něco vypůsobit, nýbrž je to „Kristus v nás“, Boží láska v nás, Boží moc v nás a v naší slabosti. Všechno má směřovat k tomu, aby „*lidé viděli naše dobré skutky a vzdali slávu našemu Otci v nebesích*“.

(8.5.2010 – B. Kaleta)